

Den store Vikings grav

En af de mest markante grave, der blev fundet ved Snubbekorsgård udgravningen, rummede en meget stor viking. Han var begravet i en egetræskiste og havde nogle enkelte genstande med sig i døden, som hørte til hans dragt. Han var ca. 190 cm. høj og kraftig af bygning, dvs. at han næsten har været et hoved højere end de fleste andre.

Den store Viking havde en særlig tandudsmykning. I hans fortænder var der filet to vandrette linjer. Skikken med at file fortænderne kendes primært fra Gotland i Sverige, men vi kender også flere eksempler på det fra Danmark. Det er tilsyneladende kun mænd, der har fået filet tænderne.

Bonusspørgsmål:
Hvorfor tror du, at nogen vikinger filede streger i deres fortænder?

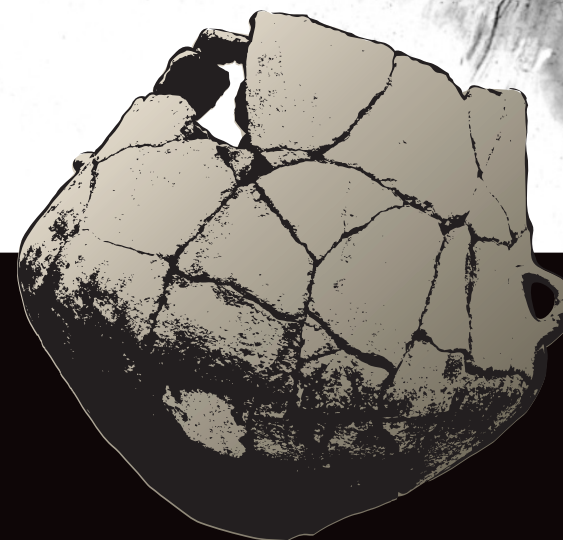
OPGAVE

Den store Vikings kiste er bygget i egetræ. Beregn, hvor tung den er. Massefylden for egetræ er $0,7 \text{ g/cm}^3$. Dvs. at en kubik cm. egetræ vejer 0,7 gram. Du kan måle på kisten, der står i udstillingen.

ARKÆOLOGI 2014

Finder I
noget?

Arkæologi og geometri
Undervisningsforløb for udskoling

ARKÆOLOGI 2014

**KROPPEDAL
MUSEUM**

Finder I
noget?

Det store grænsehegn

OPGAVE

Hele palisaden har været godt 850 meter lang. Stolperne havde en diameter på 25-40cm. og stod med ca. 40cm. afstand. Hvor mange stammer har der været brugt på palisaden?

I dag er der ikke noget tilbage af det godt 850 meter lange grænsehegn – også kaldet en palisade, der i ældre jernalderen strakte sig mellem to bakke­drag. Kun en række mørke pletter i jorden vidner om, at der engang var trukket en grænse på stedet. Vi ved ikke, hvem der har bygget palisaden, eller hvem den skulle holde ude, men de tykke stolper, som grænsehegnet er bygget af, vidner om, at man mente grænsedragningen alvorligt.

Om palisaden har haft et egentligt militært formål, er tvivlsomt, da der ikke er blevet fundet spor af hverken en voldgrav eller et voldanlæg. Den slags grænsedragninger var ikke ualmindelige i jernalderen. Den mest kendte i Danmark er det yngre Dannevirke, hvis ældste dele kan dateres tilbage til 700-tallet.

Vikinge­huset

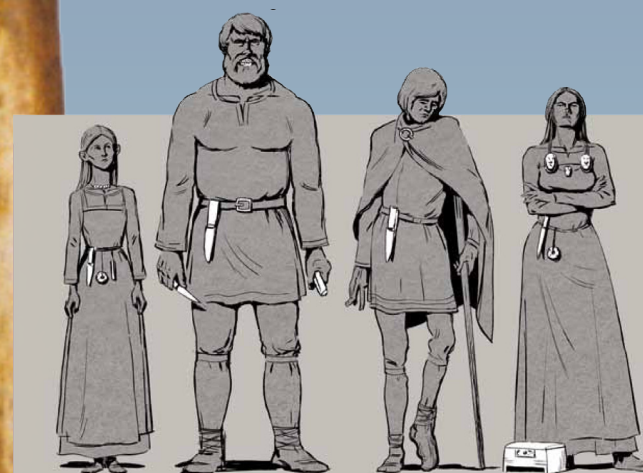
I vikingetiden var der kun ganske få byer i Danmark. Langt de fleste mennesker boede i landsbyer eller på "enestegårde", dvs. at gården lå alene. Gårdene bestod oftest af et langhus og en håndfuld mindre værksteder og lader. Godt hundrede meter fra museet finder du markeringerne af et langhus fra starten af 800-tallet. For godt 1200 år siden boede der her en hel vikingefamilie sammen med alle dem, der arbejdede på gården. Den ene ende af huset har formodentlig været brugt til beboelse, mens der har været stald i den anden ende.

OPGAVE

Huset er godt 30 meter langt og har buede vægge, som var karakteristiske for vikingernes langhuse. Kan I finde på en metode til at regne ud hvor mange kvadratmeter, huset dækker?

Hvordan så vikingerne ud?

Vikingerne har formodentligt set næsten lige så forskellige ud, som vi gør i dag. Nogen var høje og tynde, og andre var små og tykke. Ved Snubbekorsgård har arkæologerne fra Kroppedal Museum udgravet ca. 120 grave fra vikingetiden, der rummede et bredt udsnit af befolkningen. Blandt de begravede var kvinder og mænd, unge og gamle. Nogle af gravene rummede få genstande, som de døde havde på sig, da de blev lagt i jorden, f.eks. bæltespænde, tøjspænder, knive, slibesten, eller simple smykker. I enkelte grave var der finere genstande og gravgaver, mens andre grave var helt tomme.

Man kan fortælle meget om en person ved at se på skelettet. F.eks. bestemme køn, højde og alder. Men skelettet kan også fortælle noget om, hvordan den afdøde levede. Hvis han/hun havde levet et hårdt liv, kan man se, at skelettet er slidt, eller hvis én var omkommet som følge af vold, kan det stadig ses på de brækkede eller knuste knogler.

Bonusspørgsmål:

Hvorfor tror du, at gennemsnitshøjden på de begravede faldt efter vikingetiden, og først begynder at stige igen midt i 1800-tallet?

OPGAVE

På baggrund af lårbensknoglen, er det muligt at sige hvor høj en afdød i sin tid var.

Kvinder: $(2,31 \times \text{lårbenets længde}) + 54,9 \text{ cm} = \text{Højden}$
Mænd: $(2,31 \times \text{lårbenets længde}) + 58,1 \text{ cm} = \text{Højden}$

- Mål længden på lårbensknoglen i udstillingen, - og regn ud hvor høj personen har været.
- Tegn bagefter en viking og find ud af, hvilket størrelsesforhold du har tegnet ham/hende i.

